—contrahi non potest cum judæa, et an Papa possit in hoc dispensere, et an istud impedimentum sit ex constitutione ecclesiæ, n. 1 l. 15 t. 2 part. 4.—à fideli contractum cum hæretica, an teneat, n. 2 dict. l. 15, et n. 1 l. 4 tit. 4 part. 4.—si contrahatur à ligato, seu impossibilitato ad coitum, an debeat separari, n. 3 l. 16 tit. 2 part. 4.—Et quid si simus in dubio, an tale impedimentum præcesserit matrimonium, an postea subsequutum fuit, ibi n. 3 et n. 4 l. 5 tit. 8 part. 4. —Matrimonium utrum inter servos etiam infideles esse possit, n. 4 cum aliis ibi, per illum text. l. 1 tit. 5 part. 4.—servi contractum cum libera non valet ipsa ignorante ipsius servitutem, nisi postea consenserit, n. 10 l. 1 tit. 5 part. 4. — contractum à servo cum serva, quam liberam credebat, an teneat, vel dissolvi possit propter errorem, n. 3 per text. ibi, l. 3 tit. 5 part. 4.—ab infidelibus contractum contra legem canonicam, factis fidelibus non dirimitur, secùs si fiat contra legem divinam, n. 1 l. 6 tit. 6 part. 4.—inter Sarracenos contractum, an teneat licèt ipsi secundum ritum ipsorum plures possint habere uxores, ibid. in n. 2. — esse potest cum duabus commatribus, vel cum duobus compatribus, et quando, n. 1 per text. ibi, l. 6 t. 7 part. 4.—an fieri prohibeatur inter adoptatum, et alium, si adoptio, vel arrogatio facta fuit forma non servata, n. 6 leg. 7 t. 7 p. 4.—contrahi non potest inter ascendentes adoptantis, et descendentes adoptati, n. 7 l. 7 tit. 7 p. 4.—contrahi potest inter adoptatos simul ab aliquo, sicuti inter plures filios spiriturles, n. 11 per text. ibi, dict. l. 7 tit. 7 part. 4.—an possit contrahi à sene, qui natura vel artificio ad coitum non est aptus, n. 2 l. 1 tit. 8 part. 4.—ùtrum possint contrahere steriles, num. 4 l. 2 t. 8 p. 4.—cum corrupta contractum, si ab ea propter viri sui frigiditatem dissolvi petatur, intra quantum tempus illud petere debeat, gloss. l. 6 t. 8 p. 4.—an possit contrahi cum clerico in minoribus ordinibus constituto, n. 9 l. 1 tit. 13 part. 4.—Et an per istud matrimonium filius ex se et ex soluta natus legitimari possit, et quid si sit beneficiatus, ibid.—Matrimonium contractum inter personam illustrem et concubinam vilem, seu infamem, an teneat; et an filii ex tali concubina sine nuptiis habiti, naturales filii dicantur hodie per legem Tauri, n. 4 l. 3 tit. 14 part. 4. — si publicè à monacho professo contrahatur, an de isto crimine cognoscant inquisitores hæreticorum, et quare, n. 2 l. 3 tit. 21 p. 4. —potest contrahi per interpretem, n. 8 l. 1 tit. 11 p. 5. —an possit contrahi per mutum, vel surdum, num. 7 in princ. l. 2 tit. 11 part. 5. — si scienter contrahatur inter impeditos contrahere ex aliqua causa, an tunc dos, arra, et donatio propter nuptias, sit fisci, et quando non, glos. l. 51 per text. ibi, tit. 14 p. 5.—Et quid si matrimonium non sit carnali copula consummatum, n. 1 ibidem. —Et an tunc mulieri petenti dotem possit vir excipere de jure fisci, ibi n. 3.—Et quid si erraverint errore juris, vel facti, an evitent pœnam, n. 5 dict. l. 51 tit. 14 part. 5.—Matrimonium si contrahatur inter raptum, et raptam, an ipsa ex testamento raptoris aliquid habere possit, n. 12 l. 4 tit. 3 part. 6.—Et si lex civilis contrahentibus matrimonium pœnam imponat, an talis pœna locum habeat, n. 12 dict. l. 4.—Matrimonium si contrahatur inter raptorem, et raptam, an per hoc ipse à pœna liberetur, et an bona raptoris, quæ raptæ applicata fuerunt, ipsa amittat, si cum eo matrimonium contrahat, n. 3 l. 3 tit. 20 part. 7 per text. ibi.

Matrimonium de præsenti, vel de futuro, et per quæ verba.—Matrimonium per verba de præsenti, per quæ verba contrahatur, et quid si verba sint dubia, n. 8 l. 2 tit. 1 part. 4. — an dicatur fore contractum per verba de præsenti, si quis dicat, *abhinc te habeo pro legitima uxore*, vide n. 9 dict. l. 2 tit. part. 4. — Et quid si verba denotantia executionem adjiciantur sponsalibus de futuro, vel si juret dicendo, *juro quod non habeo aliam in uxorem nisi te*, an ex verbis inducatur matrimonium per vèrba de præsenti, ibidem. — Et quid si diceret, *nolo aliam in uxorem nise te*, vide ibidem.—Matrimonium propriè dicitur sponsalia, quæ fiunt per verba de præsenti, et quare sponsalia nominentur, n. 10 l. 2 tit. 1 part. 4. — non dicitur illud, quod fit per verba de præsenti, si fuit ibi conditio apposita, et non impleta, n. 2 cum seq. l. 3 tit. 1 part. 4. — de præsenti non inducitur, si sponsalia fuerunt ante septennium contracta, ibi n. 3.—Quod procedit etiamsi adveniente pubertate, et etiamsi signa taciti consensus interveniant præter copulam, ibid.—Matrimonium de præsenti, an dicatur ex eo, quòd sponsus de futuro per vim fuit coactus sponsam carnaliter cognoscere, n. 8 quæst. 2 l. 3 tit. 1 part. 4. — præsumptum de præsenti est illud, quando sponsus sponsam de futuro carnaliter cognoscit, n. 9 l. 8 tit. 1 part. 4. — an teneat saltim in foro pœnitentiali, si quis dicat non habuisse voluntatem, neque consensum contrahendi, licèt per verba contraxit, n. 3 l. 5 tit. 2 part. 4. — Et an Papa possit dispensare in tali matrimonio ; vide remissivè dict. n. 3 in fin. verbis.—Matrimonium an videatur contractum, si quis dicat, *tenebo te in uxorem usque dum terra cooperiat oculos meos*, vel simile, ibid. in n. 4.—an teneat, si verba ibidem non intervenerunt, et an semper verba requirantur, n. 7 l. 5 tit. 2 part. 4.—sub quibus verbis possit et debeat per procuratorem contrahi, n. 8 dict. l. 5 tit. 2 part. 4.—in qua ætate contrahi possit, tam à masculis, quàm à fœminis, n. 8 l. 1 tit. 20 part. 2.—etiam cum sexagenaria benè tenet, n. 1 l. 2 tit. 20 part. 2.—an censeatur, quando impuberes adveniente pubertate se osculati fuerant, vel amplexus dabant, et munera, vel similia faciebant, sive per verba de præsenti sonantia in futurum, sive per verba de futuro sponsalia contraxissent, n. 5 l. 3 tit. 1 part. 4.—Et quid si major cum impubere contraxit, et adveniente ætate legitima minor consentiat, major verò non, an ad contrahendum compellatur; et an sit distinguendum si sponsalia de præsenti contraxisset, antequam alter ad pubertatem accessisset, vel post, n. 14 et 15 l. 8 tit. 1 part. 4.—Matrimonium valet, licèt mulier vetula sit, neque parere possit, n. 4 l. 3 tit. 2 part. 4.—an possit contrahi à sene, qui natura, vel artificio ad coitum non est aptus, n. 2 l. 1 tit. 2 part. 4.

Matrimonium præsumitur. — Matrimonium an præsumittur de jure civili ex sola cohabitatione, et consuetudinem ad liberam, n. 1 l. 85 t. 18 p. 5.—an præsumatur si super id fuerit factum instrumentum dotis, dict. n. 1 dict. l. 85. — præsumptum ex quibus signis inducatur, num. 7 l. 3 t. 1 part. 4.—præsumptum de præsenti est illud, quando sponsus sponsam de futuro carnaliter cognoscit, n. 9 l. 8 t. 1 part. 4.—præsumptum inducitur, quando aliquis cognovit carnaliter unam de duabus cum quibus contrahere promissit, quod limitatur duobus modis, n. 6 l. 9 tit. 1 part. 4. — an esse præsumatur inter eos, qui diu simul cohabitaverunt, n. 8 per text. ibi, l. 2 tit. 14 part. 4. — an præcisè præsumatur cum matre, quando per scripturam pater filium legitimat, et quando non. et à quo tempore legitimati esse credantur, n. 7 in princ. l. 7 tit. 15 p. 4.

Matrimonium filii, vel filiæ. — Matrimonium à filia cum aliquo contractum propter vim et metum patris, an teneat, n. 3 l. 10 tit. 1 part. 4.—contractum per filiam ante vigesimumquintum annum sine consensu patris, an propter hoc exhæredari possit, sive nubat digno, sive cum indigno, sive pater illam antea voluisset cum digno maritare, et ipsa noluit, sive non, n. 4 l. 10 tit. 1 part. 4. — Et quid si contrahat contra patris voluntatem clandestinè, an exhæredari possit stante lege Tauri, ibidem.—contractum per filium sine ejus licentia, an propter hoc valeat exhæredari, sicuti est in filia, n. 7 l. 11 per text. ibi, tit. 1 p. 4. — an valeat, quando pater loqueretur pro filia præsente, quæ patitur se subarrari, num. 7 l. 5 tit. 2 part. 4. — per filiam contractum sine consensu patris, an valeat si statum sit in contrarium imponens ei propter hoc pœnam, n. 3 l. 5 tit. 3 part. 4.—contrahi potest inter filium spiritualem, et filiam carnalem uxoris illius, qui aliquem de sacro fonte levavit, si ab alio viro illam habuit, n. 8 l. 6 tit. 6 p. 4. — an possit contrahi inter filium adoptivum, et matrem, sivè aviam adoptantis, vel inter patrem adoptivum, et filiam filii adoptivi, et quando, n. 7 l. 7 tit. 7 part. 4. — an possit contrahi inter filium illegitimum, naturalem tamen, et inter filium adoptivum adoptione durante, n. 3 l. 7 tit. 7 part. 4.

Matrimonium patris, vel matris. — Matrimonium si contrahatur à patre filii naturalis illo mortuo, an ejus nepos ex hoc legitimetur, vel non, num. 9 l. 1 tit. 13 part. 4. — si non potuit contrahi inter patrem alicujus et ejus concubinam, quia ille, qui sublato et non legitimato filio succedere intendebat, impedibit et ad hoc dolum immissit, an tunc princeps istum etiam quoad succedendum in majoria legitimare possit, n. 9 l. 1 t. 13 part. 4.—an præcisè præsumatur cum matre, quando per scripturam pater filium legitimat, et quando non, et à quo tempore legitimati esse credantur, n. 7 in princ. l. 7 t. 15 part. 4. — Et quo tempore requiratur quòd illa possit esse uxor ejus ad hoc, ut per talem prolationem filius legitimetur, ibid. in dict. n. 7 dict. l. 7.

Matrimonium netu contractum annulatur, si metu etiam conditionalis ibi adsit, qui excludat libertatem consensu, n. 8 quæst. 2 l. 3 t. 1 part. 4.—contractum per metum, an impediat, diiimatque matrimonium, et qualis metus sit justus, n. 8, 9 et 10 l. 15 tit. 2 part. 4.—metu contractum est ipso jure nullum, et an tunc convalescat ex

spontanea cohabitatione, an verò oporteat, quòd de novo contrahatur, ibid. in n. 13 dict. l. 15 tit. 2 p. 4.—metu contractum valet, si postea aliquo modo constante de expresso, vel tacito ipsius consensu, ibidem.—Istud procedit quando tempore quo consensus accedit, metus neque metuendi causa non durabat, ibid. in n. 14. —Et quid si ex aliqua causa matrimonium non valuit à principio, an consensus continuativus mulieris, quæ credebat matrimonium validum, habeat vim inducendi ut de novo matrimonium contrahere videatur, dict. n. 13 dict. l. 15 ubi declarat elegantissimum consilium Petri de Ancharrano. — Matrimonium an dicatur metu contractum ratione officii alicujus, ut propter hoc matrimonium solvatur, et an ista metus præsumptio alias probationes juvet, num. 12 per text. ibi, l. 2 tit. 14 part. 4.

Matrimonium clandestinum, vel manifestum. — Clandestinum, quando fieri dicatur, n. 1 per text. ibi, l. 1 tit. 3 part. 4. — non erit clandestinum, eò quòd testes non fuerunt rogati, ibidem in n. 2 dict. l. 1 tit. 3 p. 4. — Et an in sponsalibus publica denuntiatio requiratur, etiam si sint de futuro, ut matrimonium clandestinum non dicatur, ibidem in n. 5.—Matrimonium clandestinè factum valet quantum ad Deum, sed si postea palam contraxerit cum alia, illi adhærebit, n. 1 l. 2 t. 3 p. 4. — Et an tunc possit sine mortali peccato exigere sive reddere debitum, et si ei per judicem ecclesiasticum præcipiatur, ibidem.—Et quid si non reddens ponat se ex hoc in discrimine vitæ, vel oriretur scandalum, possentque peccata mortalia exinde oriri, ibid.—Matrimonium clandestinè contractum, si postea contrahentes illud fateantur, et velint publicè contrahere, debet prius in ecclesia publicari, in n. 2. — manifestum præjudicat clandestinè facto licèt clandestinum ultra confessionem habere pro se unum testem et famam, ibidem in n. 4.—Et quid si confitentes matrimonium clandestinum, confiteantur aliquod impedimentum antea præcesisse, ibidem in n. 5 dict. l. 2 tit. 3 part. 4. —Et quid si conjuges stant pro matrimonio, an tunc eorum confessio cum fama sufficiat ad dirimendum matrimonium, ibidem in n. 7. — Matrimonium an dicatur clandestinum eo ipso, quòd banna non præscesserunt, et quid si bona essent in consuetudine, n. 1 l. 3 t. 3 p. 4. —clandestinè contractum ab aliquo, cum esset in extremis vitæ, an per illud filii antea nati legitimentur, n. 3 dict. l. 3 t. 3 p. 4.—clandestinè contractum semper præsumitur fieri in incommodum puellæ, n. 1 l. 5 t. 3 part. 4.—clandestinum an subjiciatur pœnis legalibus, et an tales leges in hoc se intromittere possint, num. 3 dict. l. 5 tit. 3 part. 4. — si clandestinè fiat, et postea parentes publicè contraxerint, an filii antea nati legitimentur per illud, n. 2 l. 2 tit. 15 part. 4.

Matrimonium sub conditione contractum, et si contrahatur matrimonium sub conditione, scilicet, si te virginem invenero, an matrimonium teneat, et quando, n. 6 l. 10 t. 2 part. 4. – si sub conditione inter aliquos contrahatur, an illa adveniente consensus de novo requiratur, an verò jam præstitus in principio sufficiat, n. 1 l. 3 tit. 4 part. 4. — Et idem erit quando aliqui contra-

hunt sub conditione, scilicèt, si Papa dispensaverit, ibidem.—Matrimonium contractum ab aliquo cum duabus sub conditione, si decem dederint, et illæ simul decem ei offerant, cum qua matrimonium factum esse videatur, n. 2 l. 2 tit. 4 part. 4.—quando vitietur ex oppositione conditionis impossibilis sive de jure, vel à natura, vel de facto, sive per eam, quæ impleri potest auxilio aliorum, vel si impossibilitas est communis, n. 4 l. 6 tit. 4 part. 4.—ab aliquo contractum sub impossibile conditione, quam ipse possibilem credit, an obliget, vel non, et quando, dict. n. 4 in fin.—factum sub ea conditione, scilicet, ut vir habitare teneatur cum uxore in certo loco, an valeat talis conditio, n. 5 l. 2 tit. 5 part. 4.

Matrimonium consummatum per carnis copulam, vel aliter.—Matrimonium consummatum dicitur illud, ubi præcedentibus sponsalibus de futuro fuit carnalis copula subsequuta, et an admittatur probatio in contrarium, et quid in foro conscientiæ, si ille dicat non cognovisse illam effectu uxorio, sive tanquam ipsius sponsam, n. 3 l. 8 tit. 1 part. 4.—Et quid si secreta confessione dicat se dubitare quo affectu illam cognoverit, quid tunc sit dicendum, dict. n. 8.—Matrimonium an dicatur consummatum per copulam carnalem, quando sponsus sponsa præsente et consentiente dicat, se nolle per coitum matrimonium consentire, dict. n. 8 q. 3.—Et an nisus ad copulam inter impuberes, quando sponsalia juris interpretatione sunt de futuro, faciant transire in matrimonium de præsenti, ibid. in n. 9.—Matrimonium carnali copula consummatum differt ab alio per verba de præsenti contracto tantùm, n. 8 l. 4 t. 1 p. 4.—an liceat consummare per copulam in diebus, in quibus nuptiæ fieri prohibentur, et quid si sponsa ante hos dies est benedicta, an ei liceat exigere debitum secundo post primam consummationem, n. 7 l. 18 tit. 2 part. 4.—etiam per carnis copulam consummatum, an dirimatur si postea error conditionis servilis appareat, n. 1 l. 4 tit. 5 part. 4.—Et an maritus etiam ad ecclesiæ mandatum debitum reddere debeat uxori, si illi super servitute ab illo, vel à domino ipsius servæ sit mota quæstio, et quid si super hoc excommunicetur, n. 4 l. 4 tit. 5 part. 4.—Matrimonium consummatum erit, quando semen viri intrat claustra pudoris mulieris, neque alia pollutio sufficiet, n. 4 l. 5 tit. 6 part. 4.—si non sit consummatum an possit Papa cum causa, vel sine ea dispensare, et illud dissolvere, n. 1 l. 5 tit. 10 p. 4.—In consummato verò non potest, neque de potestate absoluta, dict. num. 1 in final, et ibi n. 2.—Matrimonium si consummatum sit inter impeditos contrahere ex aliqua causa, an tunc dos, arra, vel donatio propter nuptias sit fisci, et quando non, gloss. l. 51 per text. ibi, tit. 14 part. 5.—Et quid si matrimonium non sit carnali copula consummatum, n. 1 ibidem.—Et an tunc mulieri petenti dotem possit vir excipere de jure fisci, ibi n. 3.—Et quid si erraverint errore juris, vel facti, an evitent pœnam, n. 5 dict. l. 51 tit. 14 part. 5.

Matrimonium primum, vel secundum.—Matrimonium primum si separetur, et impubes secundo contraxerit, et carnaliter uxorem cognoverit, an adhuc vinculum primi matrimonii duret, n. 2 l. 7 tit. 8 part. 4.—contractum à sciente suum impedimentum, an teneat, et an primam uxorem alere teneatur, n. 2 l. 1 tit. 9 p. 4.—primum si dirimatur propter arctitudinem mulieris, et ipsa postea à secundo viro carnaliter cognoscatur, an à secundo viro separanda sit, et ad primum redire teneatur, n. 1 l. 3 tit. 8 part. 4, per text. ibi.—Et quid si ex usu secundi viri facta fuit cognoscibilis primo, ibidem.—Matrimonium si contrahatur secundo, vivente prima uxore, vel ab ea vivente adhuc primo viro, qualiter contrahens puniatur, et an inquisitores hæreticorum de hoc cognoscant, n. 1 l. 16 tit. 17 part. 7.

Natrimonium accusatur, et matrimonium non potest accusari propter adulterium, nisi à solis conjugibus, n. 1 per text. ibi, l. 2 tit. 9 part. 4.—non accusatur ab existenti in peccato mortali, vel ab illo, qui propter hoc aliquid recepit, n. 2 et 3 l. 4 tit. 9 part. 4.—Matrimonium accusatur, vide supra in verbo Accusare.

Matrimonium subsequens.—postea subsequutum facit filios illegitimos pro legitimis haberi, quando coitus illo tempore potuit esse uxorius, n. 9 l. 1 tit. 13 part. 4.—Et quid si inter coitum, et istud matrimonium aliud matrimonium præcesserit, ibid. in princip.—Et sufficit matrimonium intervenire, licèt non interveniant ibi dotalia instrumenta, ibid. in princip.—Et an sufficiat possibilitas contrahendi cum ea tempore nativitatis filii, quæ non erat tempore conceptionis ipsius, ibid.—Et quid si nascatur ex clerico in minoribus constituto, et soluta, ibidem.—Matrimonium si contrahatur in mortis articulo, an filii antea nati legitimentur, et quando non, dict. n. 9.—subsequens filios vulgò conceptos legitimat, si eorum parentes illud confiteantur, dict. n. 9 dict. l. 1 tit. 13 part. 4.—subsequens, an legitimet filium incestuosum, licèt tale matrimonium ex Papæ dispensatione sit contractum, dict. n. 9.—Et an per illud legitimetur filius invitus, et an postea redigi debeat in patris potestate, ibidem.

Matronæ quales esse debeant ad inspiciendam mulierem, an si corrupta, nec non, et qualiter istud facere debeant, et quibus observatis, n. 9 l. 5 tit. 8 part. 4.

Maurus, seu quilibet alius necessitate instante baptizare potest, per gloss. l. 5 tit. 4 part. 1.—si sit hostis fidei, an possit secure venire ad nundinas, n. 3 l. 4 t. 7 part. 5.

Maurus, de hoc vide in verbo Sarracenus.

Media via aliquando licet eam eligere, ut fecerunt J. C. et Imperatores, n. 2 per text. ibi, l. 9 t. 20 p. 1.

Medicinæ reddunt mulieres arctas, ita quòd à viris cognosci carnaliter non possit, et quid matronæ istud inspicientes facere debeant, n. 9 l. 5 tit. 8 part. 4.

Medicus primus consulere debet infirmis, ut confiteantur peccata, quàm aliquid medicinæ sibi dare, n. 4 l. 37 tit. 4 part. 1.—debet infirmo mortem nuntiare, si illi proxima videatur esse, dict. n. 4.—Medici Regis, vel Papæ, et quomodo debeant honorari, n. 2 l. 10 t. 9 part. 2.—Medicus novus est homicida parentum, n. 2 l. 2 tit. 6 part. 3.—Et est pestis in patria, ibid.—Medicus durante infirmitate cum infirmo nullum pactum facere potest, n. 7 in fin. l. 14 tit. 6 part. 3.—qui dat medicinas contrarias infirmitati, punitur ut homicida, n. 1 l. 12 tit. 22 part. 3.—Et an sufficiat quòd medicus judicet secundum regulas artis, licèt postea contrarius effectus sequatur, dict. n. 1.—Medicus an licitè recipiat pecuniam pro conferenda sanitate, n. 8 l. 10 tit. 8 part. 5.—Medici si discordent, an vulnus sit lethale, vel non, quibus standum sit, n. 9 l. 16 t. 8 p. 5.—Medicus si locaverit operas suas ad annum, si illo finito ibidem remanserit, an se reconduxisse videatur, n. 1 l. 20 tit. 8 part. 5.—an videatur reconductus à civibus, si elapso tempore conductionis solitam mercedem illi dabant, dict. n. 1 dict. l. 20.—Medici antiquitus vocabantur circuitores, et parabolani, et quare, et à tutelis se excusare possunt, et quando, n. 3, et n. 5 l. 3 tit. 17 part. 6.—Medicus qualis eruditionis esse debeat, et quid si propter ejus imperitiam infirmus mortuus fuit, n. 1 et 2 l. 6 tit. 8 part. 7, et vide gloss. l. 9 per textum ibi, tit. 15 part. 7.—Et an si deseruit infirmum postquam incepit visitare, teneatur, vel non, et quid si salaria sibi non solvantur, n. 2 l. 9 tit. 15 p. 7.—Medicus judæus, an et quando à christiano vocari possit, ut illum sanet, n. 5 l. 8 per textum ibi, tit. 24 part. 7.—Medici an possint esse filii hæreticorum, n. 1 l. 4 tit. 26 part. 7.

Medietas quæstum inter virum et uxorem, vide supra in verbo Lucra.

Medium est semper eligendum, n. 1 per text. ibi, l. 2 tit. 8 part. 2.—tenere est viri prudentis, et legis à sapientibus institutæ, n. 6 ad fin. l. 23 tit. 9 part. 6.

Melioramenta facta in re à bonæ fidei possessore, an ipse illa repetat, n. 1 et 3 l. 41 tit. 28 part. 3.—facta in re empta contra legis prohibitionem, an faciens repetere possit, si ab eo res evincatur, n. 1 l. 44 tit. 28 part. 3.

Melioratio propriè non cadit, ubi non sunt plures in quorum unius affectio cadere possit, n. 4 l. 8 t. 4 p. 5.—conductoris in re conducta, an de aliquid obliget locatorem, gloss. leg. 24 tit. 8 part. 5.—Meliorationes factæ in re pignorata per creditorem, vel tertium, an solvi debeant, n. 3 et 5 l. 15 tit. 13 part. 5.

Melioratus an videatur esse filius jure noviori, cui simplex donatio à patre facta fuit, n. 2 et 3 per text. ibi, l. 3 tit. 4 part. 5.—per testatorem an et pro qua parte ad debita testatoris teneatur, n. 1 l. 2 tit. 9 part. 6.

Melius est bonus nomen, quàm divitiæ multæ, gloss. fin. l 55 tit. 5 part. 1.

Membrum viri si sit multùm carnosum, vel aridum, sive desiccatum, an propter hoc matrimonium fieri impediatur, et factum dirimatur, n. 5 l. 17 tit. 2 part. 4.—et an pœna mortis, vel abscisionis membri æquiparentur, n. 6 l. 4 tit. 7 part. 6.—propriè, quod dicatur, n. 5 in fin. l. 18 tit. 14 part. 7.

Mendacium quid sit, illudque abhorret natura, estque per se pravum, n. 1 l. 5 tit 13 part. 2.—omne est punibile, quando est dolosum, et plura inducta contra mendaces vide remissivè per n. 4 l. 5 tit. 13 part. 2.—in quo casu illud approbet lex, n. 3 per text. ibi, l. 22 tit. 21 part. 2.—Et si quis mentiendo neget dolosè in judicio possidere rem, qualiter puniatur, n. 1 l. 3 tit. 3 part. 3.—Et an pœnitere possit, ibi n. 3.—Et quæ sit practica in mittendo istum in possessionem rei illius, ibid. in n. 5 dict. l. 3 tit. 3 part. 3.—Et an hoc in quacumque actione, et in spiritualibus locum habeat, scilicet, ut propter mendacium, etc. ibid. in n. 6 dict. l. 3.—Mendacium alicujus filiifamilias, qui asserit se patremfamilias, quando recepit mutuum, facit illum obligari, et quando, n. 6, 7 et 8 per text. ibi, l. 4 t. 1 p. 5.—quid sit, n. 2 l. 1 tit. 16 part. 7.

Mendax, qni propter ejus mendacium aliquid à Rege fuit impetrâtus, qualiter puniatur, n. 3 l. 8 tit. 13 p. 2.

Mens sana in quolibet semper præsumitur, nisi contrarium probetur, n. 2 l. 2 tit. 14 part. 3.—Nisi ex conjecturis contrarium appareat, et an tunc credatur notario attestanti de sana mente testatoris, dict. n. 2.

Mente capti non possunt introducere consuetudinem n. fin. l. 2 tit. 2 part. 1.—non possunt aliquem levare de sacro fonte, et quare, n. penult. l. 6 tit. 4 part. 1.—propriè qui dicantur, n. 1 l. 4 tit. 11 part. 5.—Et in quo differant à furiosis, ibid.—Mente capti æquiparantur minoribus, et eorum privilegiis gaudent, n. 8 l. 4 per text. ibi, tit. 14 part. 5.—Mente capti, et an istis exemplariter sustitui possit, n. 3 cum aliis ibi, l. 11 per text. ibi, tit. 5 part 6.—à legitima excludi non debent, et an possit furioso exemplariter substitui, n. 6, 7 et 8 dict. l. 11 tit. 5 part. 6.—et furiosi æquiparantur, aliquando tamen differunt inter se, n. 1 l. 13 tit. 16 p. 6.—si delinquant, an accusari possint, et puniri, n. 8 et 9 l. 9 tit. 1 part. 7 per text. ibi.

Mensis nonus in quo mulieres magis consueverunt parere, n. 3 l. 4 tit. 23 part. 4.—quilibet debet, et intelligitur esse triginta dierum, n. 6 l. 5 tit. 6 part. 6.—in quo crimen, de quo quis accusatur, fuit commissum, debet poni in accusatione criminali, n. 5 l. 14 per text. ibi, tit. 1 part. 7.

Mensor agrorum cùm à judice datur, an tunc pars debeat esse præsens, n. 1 l. 8 tit. 7 part. 7.—tenetur de dolo, et lata culpa, et quid si alii delegaverit, qui dolosè processit, n. 2 ibid.—Et mensuratori debet solvi de communi ab utraque parte, n. 2 dict. l. 8.—Mensor agrorum propriè non dicitur testis, et ideo licèt falsitatem committat, ut testis falsus non punitur, ibid. n. 6 dict. l. 8.

Mensura, et quid operetur aliquid emere in genere, in specie, vel ad mensuram, n. 2 l. 24 tit. 5 part. 5.—Mensuratio si adhuc sequuta non sit in aliis rebus, quæ mensurari solent, si post venditionem, et ante mensurationem rei venditæ augeatur, cui augmentum illud pertineat, an emptori, vel venditori, n. 11 dict. l. 24—Mensura qualis esse debeat, et de pœna utentis falsis mensuris, gloss. l. 7 per text. ibi, tit. 7 part. 7.—Et an cum ager mensuratur debeat pars esse præsens mensurationi, n. 1 l. 8 tit. 7 part. 7.

Mentiris; istud verbum potest aliquando impunè dici, etiam in præsentia Regis, n. 5 l. 4 tit. 3 part 7.—Et de pœna mentientis coram Rege, vel judice, n. 2 l. 2 tit. 7 part. 7.

Mercatores an veniant in consideratione respectu pœnitentiæ injungendæ, n. 8 l. 25 tit. 4 part. 1.—transfe-